

ÇOCUKLARIMIZIN ZOR SORULARINA VERİLECEK CEVAPLAR

Çocukların büyüme süreci bir anne baba için muhteşem keyifli bir yolculuktur. Her adımında ayrı bir renk vardır. Ancak bu yaşamsal yolculuk aynı zamanda çok zordur. Çocukların büyürken çok ama çok işleri vardır.

Fiziksel gelişimleri tam gaz ilerlerken, konuşmayı, yürümeyi, okumayı, yazmayı, düşünmeyi öğreneceklerdir.

Şu anda tüm bildiklerinizi bir düşünün... Tüm bunları nasıl öğrendiniz? İzleyerek, sorarak, taklit ederek.

Sorma ve doğru-yararlı yanıtlar alma çocuklarda büyük bir bilgi kaynağıdır.

Anne-babalar ise çocukların sorularına yaşlarına uygun, dozunda, doğru, net, anlaşılır cevaplar vermede dikkatli olmalıdırlar.

Sizlere çocukların 2-7 yaş arasında anne-babalarına sordukları, yanıtlanması en zor sorular hakkında özet bilgiler paylaşmak istiyorum:

Genelde soru başlıkları

- ψ Dünyaya gelme
- ψ Ölüm
- ψ Allah
- ψ Cinsiyet özellikleridir.

Çocukların soyut düşünme becerileri 9 yaşından sonra ilerleme gösterir ve 12 yaşından sonra oturmaya başlar. Biz yetişkinler çocukların soyut öncesi dönemde çok daha titizlikle bilgilendirilmesi gerektiğini unutmamalıyız. Aşağıdaki soru ve yanıtlar okul öncesi dönemlerdeki çocuklar için durumuna uygun olarak kullanılabilir:

ÖLÜM

Ölüm ile karşılaşmak hepimiz için yıkıcıdır. Çocuklar ise bu dönüşü olmayan gidişin ciddiyetini kavrayamazlar. Geri

döneceğine inanırlar. Onların izledikleri çizgi filmde bile gökdelenen düşen karakter kalkıp yeniden yürür. Tamamen yok oluşla tanışmamışlardır. Bir aile yakınının vefatı durumunda en tehlikeli cümleler “O bulutların üzerinde, seni görüyor, seni izliyor” vb dir. İzleniyormuş hissi çocukların fobik duygular taşımaya neden olmaktadır.

O (ölen kişi) nereye gitti?

O artık bizimle olamayacak, o göremeyeceğimiz bir yerde. Onu özleyeceğiz, belki onu özleyip ağlayacağız ama onu bir daha göremeyeceğiz. Onu özleyince fotoğraflarına bakabiliriz, ama bildiğim en önemli şey, onu bir daha göremeyeceğimiz. Ama biz onu hala sevebilir ve özleyebiliriz.

Çok istersem, iyi olursam, dua edersem geri gelir mi?

Hayır, geri gelmeyecek. Ama biz evimizde onun için bir fotoğraf köşesi yapabiliriz. (Ölen kişinin fotoğraflarını kaldırmak, ondan konuşmamak duyguları erteler ve ertelenmiş yasa, depresyona, çocuğun duygularını gizlemesine neden olur)

Üşüyor mudur/Acıkıyor mudur?

Canlılar ölünce, hep yaptıkları şeyleri yapamazlar. Yemek yiyemez, üşümez, acıkmaz veya yorulmazlar. Bu yüzden o da üşümüyordur.

Sen de ölecek misin anne/baba?

Ben uzun süre yaşayacağım, senin yanında olacağım ve seni her şart altında koruyacağım. (Çocuğa onunla uzun bir hayat geçireceğinizi vaat etmek elbette risklidir, ama sizi kaybetme riskini dışarıda bırakan, güven veren bir telkine ihtiyacı vardır. Ayrılık kaygısını dışarıda bırakmak normal şartlar için uygundur)

YANLIŞ CEVAPLAR

Allah yanına aldı:Bu cevap çocuğun Allah’a kızmasına sebep olabilir.Çünkü o sevdiği kişiyi almış ve geri göndermemiştir.

Uzun bir uykuya daldı:Çocuklar uyumaktan korkabilir,uyudukları zaman öleceklerinden korkabilirler.

Uzaklara gitti:Anne babaya aşırı bağımlılık başlayabilir.Onlardan ayrıldığında öleceklerini düşünebilirler.

Yaşlandığı için öldü:Çocuklar yaşlanmaktan korkabilirler.Bazı çocuklar yaşlanmamak için yemek yemeyi reddedebilir.

CİNSELLİK ve DOĞUM

Cinsellikle ilgili konular anne-babaların çocuklarıyla konuşmaya en çekindikleri konuların başında gelir.

Kendimizle,eşimizle bile konuşmaktan çekindiğimiz,yok saydığımız konuları henüz 3 yaşındaki 5 yaşındaki çocuğumuza anlatmak iyice zorlaşır.Çekinir,kızırırız,sesimiz titrer,konu değiştiririz ,Git annene/babana sor deriz atarız başımızdan.

Çocuğunuz size bir soru sorduğunda doğal bir şekilde,soruyu onun anlayacağı şekilde,basit,yalın bir biçimde cevaplamalıyız.

Anne ben nasıl doğdum?

Sen benim karnımdaydın, orda senin için özel bir kese (yuva) vardı, sen orada büyüdün ve yeteri kadar büyüdüğünde doktorlar seni oradan çıkarttı.

Karnına nasıl girdim? (Bu soru 4-5 yaşta daha sık rastlanır)

“Bir çocuğumuz olmasını çok istiyorduk ve sen oldun, karnımda büyüdün diyerek gebe kalma sürecini ertelemek daha doğru olur.

Ben karnından çıkarken canın acıdı mı?

Baban ve ben büyük bir heyecanla senin karnımdan çıkıp yanımıza gelmeni bekliyorduk. Doktorlar senin oradan çıkman için bize yardımcı oldular ve canım çok fazla acımadan sen karnımdan çıkıp, yanımıza geldin.

Neden siz babamla aynı yatakta yatıyorsunuz?

Babanla ben evli olduğumuz ve birbirimizi çok sevdiğimiz için aynı yatakta yatıyoruz. Nasıl aynı evi, çocukları ve sevgiyi paylaşıyorsak aynı yatağı paylaşmaktan da çok mutlu oluyoruz.

Bu (cinsel organ) nedir? Bunun adı ne?

(erkek çocuklar için) Bunun adı penis. Kalbin, burnun vb gibi bu da senin bir organın.

(kız çocuklar için) Bunun adı vajina. Ellerin, gözlerin gibi vücudunda bir organ.

(Günlük kullanımda pipi vb kelimeler kullanılsa da bu soru karşısında orijinal terimleri kullanmak daha uygundur)

Anne senin de pipin var mı?

Hayır yok. Kadınların organları erkeklerinkinden farklıdır. Kadınların vajinaları, erkeklerin ise penisleri vardır.

Neden babamın/annemin vücudu benimkinden farklı? Ben de onun gibi olabilecek miyim?

Anne babanın vücudu çocuklarınkinden farklıdır. Senin de yaşın büyüdükçe, ellerin, bacakların ve vücudundaki diğer organlar büyüyecek. Sen de baban/annen gibi olacaksın.

Bu kadınla adam ne yapıyorlar:Onlar birbirlerine sarılıp birbirlerini öpmek istemişler.

Ben de büyükler gibi öpüşebilirmiyim:Çocuklar büyükler gibi böyle şeyler yapamazlar.Bunun için büyümen gerekir.Büyüdüğün zaman bir erkeği(kadını) sevebilirsin ve onunla öpüşebilirsin.

ALLAH VE DİNİ KONULARLA İLGİLİ SORULAR

Dini görüşünüz ne olursa olsun çocukların soyut öncesi dönemde korkulardan, soyut kavramlardan uzak olmaları gerekir. Allah'ın sevgi dolu, cezalandırmadan uzak, çocukları ve insanları seven, sağlıklı ve iyi olmamızı isteyen bir güç olduğunu bilmesi yeterlidir. "Allah sana günah yazar, Allah seni izliyor, Allah seni taş eder" gibi cümlelerin ve dini bilgilerin dokuz yaş öncesinde yoğun kaygı yarattığı görülebilmektedir.

Allah acıkır mı, nerede, yemek yer mi? gibi sorulara en özel ve net yanıt "Allah acıkan, yemek yiyen bir varlık değildir.

Bildiğim en önemli şey Allah'ın bizi çok sevdiği ve bizi koruduğu" çerçevesinde olmaktadır.

Çocukların yanıtlanması zor sorularında en önemli noktalardan biri de o soruya anında yanıt vermek zorunda olmadığınızdır. Üzerinde fazla düşünülmemiş yanlış ve hızlı bir yanıtansa, "Bunu ben de tam bilmiyorum, bana biraz zaman ver düşünüyüm/araştırayım sana sonra cevap vereyim" diyerek gerekirse bir uzmana danışarak yol izlenmelidir.

Erken çocukluk döneminde zihne kazınan bazı düşünce, inanç ve korkular yetişkin hayatına dek uzanan duygusal, cinsel problemlere, kaygı bozukluklarına neden olabilmektedir.

KARŞIYAKA VİLAYETLER HİZMET BİRLİĞİ ANAOKULU

"Miniklerden Büyüklere Zor Sorular Ve Cevapları"

VELİ BROŞÜRÜ



HAZIRLAYAN
Emine YILDIRIM
PSİKOLOJİK DANIŞMAN

PSİKOLOJİK DANIŞMA ve REHBERLİK HİZMETLERİ SERVİSİ